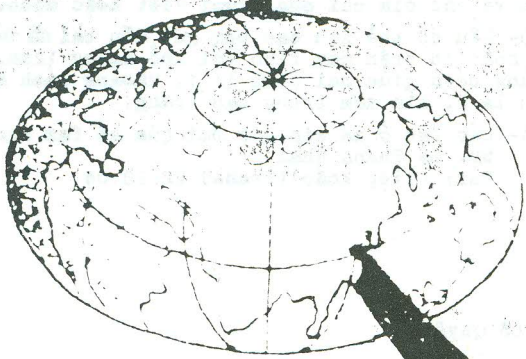

DIỄN ĐÀN

SỐ 12

ngày 8.12

90

NỘI DUNG

TÊN TỬ

KINH TẾ, CHÍNH TRỊ, XÃ HỘI

Việt nam-dất nước của một tấn bị kịch lạc quan 7

Tư tích mịch tới hợp tác 8

Cuộc săn đuổi giấy 9

Một Đông Âu u ru 10

Đã đến lúc Hoa Kỳ phải thăm định lại chính sách với VN 12

Lời danh gia quan liêu 14

Những con buôn bị bắt 14

Cải quan bằng bại liệt 15

Châu Á: đi tìm một Hồng Kông tương lai(tiếp theo) 16

Bạn kiến nghị của một công dân .. 18

Phòng vấn đạo diễn Trần Thủy 21

DIỄN ĐÀN BAN ĐỌC

Vài nhận định - Tùng Sơn 23

Trăm hoa ơi hãy nở! - Phan Hữu .. 24

VĂN HỌC, THỂ THAO, ÂM NHẠC

Người đoan mộng giỏi nhất thế gian - Truyện ngắn Phạm thị Hoài. 25

Tôi đi về phía mặt trời

mẹ - Thơ Hai Linh 26

Ngày mai giỗ mẹ - Thơ Đỗ Quyên .. 26

Phòng vấn Stefi Graf 27

John Lennon 27

Thư từ, bài vở, tiền ủng hộ xin các bạn gửi về địa chỉ:

Lê Thanh Nhân(Samizdat Diễn Đàn)
PEN CLUB
Narodní 11 - 110.00 Praha 1

Tel. Văn phòng(từ 10g đến 16g)
232 09 24 - linka 339
Nhà ở: 22 26 51 - linka 04

Fax: (Tiếp Khắc)(Praha) 22 23 04

BẠN ĐỌC CẦN BIẾT

- 1- Khả năng in vẫn chưa được tận dụng, các bạn hãy giới thiệu báo rộng rãi nhiều nơi. Hãy gửi địa chỉ của những nơi chưa có báo kể cả ở các nước Đông Âu khác.
- 2- Mọi thư từ, tiền ủng hộ và bài vở xin gửi về địa chỉ mới của Diễn Đàn để không bị thất lạc.
- 3- Để đảm bảo cho sự tồn tại lâu dài, chúng tôi thấy cần thiết phải thông báo cho các bạn chi phí cho một tờ báo là 6Kos (nếu gửi trong Tiệp).
- 4- Các thư phản ánh, nhờ Diễn Đàn lên tiếng, giúp đỡ cần phải có tên thật và địa chỉ của người chịu trách nhiệm là thật.
- 6- Tiền ủng hộ xin gửi đến địa chỉ mới của DD hoặc qua các konto:

Tiền koruna: Konto 3770445 - 018
Ceska Statni Spofitelna
Naměstí Gorkeho 25
Praha 1

Ngoại tệ: Konto 34833 - 1010759 -111
Komerční Banka
Na příkopě 3-5
Praha 1

CÔNG TÁC VIỆN CẦN BIẾT

- 1- BBT DD rất mong mỗi được nhận sự cộng tác của bạn đọc gần xa về mọi thể loại.
- 2- Bài gửi tới xin cho biết nguồn gốc, tác giả và ghi rõ có cho phép BBT sửa đổi hoặc cắt bớt hay không. Nếu được xin gửi bản gốc của bài dịch và cho địa chỉ của người viết hoặc dịch.
- 3- Nếu có thể xin các bạn gửi đến bài đã đánh máy hoặc in trên máy tính với khổ ngang 12cm, và khoảng cách giữa hai dòng là 1, khoảng cách hai đoạn là 2. Xin xem trong các trang.
- 4- Các bạn ở xa xin gửi bài qua số fax sau:
Mr. Lê Thanh Nhân
Fax: (Tiếp khắc)(Praha) 22 23 04

Kể từ 23.11.1990 chúng tôi đã nhận được:

- Bài của các bạn: Lãng Du, Kim Đăng, Lan Anh, Hai Linh, Đỗ Quyên
- Tiền ủng hộ của các bạn:

Hai bạn sinh viên Praha 100K, Xuân Sỹ-150K, Nguyễn V. Thủy-50K, N. Khuyến-50K, Khuất Bằng-50K, N. T. Thủy-100K, Vũ Xuân Quế-50K, Jiří Višň-200K (Praha), Trần Minh Nghĩa-20K(Herfovice), Phạm H. Thái -100K (Týnec n Sazavou), D. Duy Hùng-100K (Vlasim), một bạn đọc-Breznice-50K, Ng. Văn Bình-50K (Kdyně), Ng. Văn Ngọc-180K (Pečky), Nguyễn Văn Linh-50K (Zruč n/S), Rubín-30K (Mělník), Lâm T. Cẩm Vân-100K (Sazava), Văn Hải Bình-50K (Plzeň), Việt Tuấn-100K (Protivín), Ng. Đình Chiến-100K (Sekolev), Lenka - 50K (Jiřádkův Hradec), Phùng Bình-50K (Holečov), Quang Thang-50K, Trần Hương-50K, Mainer Slavek - 50K (Mladá Boleslav), Trần Anh Đăng-300K (Cheb), Trần Minh Tâm-100K (Jablonec), Kim Lương-100K (Litvínov), Bùi Hồng Thang-100K (Liberec), một bạn đọc-50K (Č. Budějovice), Ng. Ngọc Quyết-20K, T.V.T.Thân - 20K (Ustí n/L), Ng. Đình Ninh và Phạm Văn Tiên-100K (Teplice), Hoàng Hà-20K (Roudnice), Vũ T. Liên - 50K (Klášterec n/O), Ng. Ngọc Thang-20K (Most), Nguyễn Việt Thanh và các bạn đọc Levočice -120K, Ng. Thị Duyên-50K, Ng.Thị Hạnh-50K (Plavý), Trần Thanh-100K (Hradec Kralové), Ng. Ngọc Nam -50K (Trutnov), Trần Minh Châu-100K (Přelouč), Lý Thị Ngọc Yến-50K (Hradec Kralové), hai bạn đọc-100K (Veselí), Kim Chung-65K (Náchod), Ng. Thánh Trung-20K, Mạnh Tung-50K (Jaroměř), Anh Tuấn-100K (Pelice n/M), tập thể Nova paka-260K, Trần Hiếu Thang-50K (Tišnov), Lưu Vinh Hùng-50K (Brno), Trần Văn Anh-20K (Přerov), Lê Xuân Thành-50K (Otrokovice), Trần Ngọc Dương-100K, Phan Văn Đạo-100K (Ostrava), Dương M. Chiến-50K (Zlín), Šubík-50K (Otrokovice), Ng. Văn Huan-100K (Bratislava), Hà Đệ Chiến-50K (Brezno), Lai Triên Miên-150K, Đinh Chế Dân-20K (Trnava), Vương Văn Vinh-50K (Trkové Mýto), Mai Anh Minh-100K (Pezly), Sơn-10DM, Trần Quốc Anh-100K (Đức), tập thể anh em ở trại tị nạn Göttingerode-25DM.

- Thư của các bạn: Ng. Khuyến, Khuất Bằng, Vũ Xuân Quế, Đinh Xuân Lãng (Praha), Bạch Hà (Bystrice), Trần Minh Nghĩa (Herfovice), Đinh Duy Hùng (Vlasim), Thanh Hải (Caslav), Ng. Văn Linh (Zlúč n/S), Lê Mai Hưng (Brodce), Ng. V. Ngọc (Pečky), Rubín (Mělník), Lâm Thị Cẩm Vân (Sazava), Biên Yên (Neratovice), Hữu Hoàng (Mladá Boleslav), Việt Tuấn (Protivín), Văn Hải Bình, Lê Hùng (Plzeň), Đào Hữu Trung (Mladá Boleslav), Lenka (J. Hradec), Trần Anh Đăng (Cheb), một bạn đọc (Č. Budějovice), Ng. N. Quyết, T.V.T.Thân (Ustí n/L), Nguyễn Đình Ninh và tập thể Benex (Teplice), Trần Quốc Sơn (Stět), Hoàng Hà (Roudnice), Nguyễn Thang Long, Vũ Thị Liên, Trần Văn Phong (Klášterec n/O), Ng. Ngọc Thang (Most), Lý Thị Ngọc Yến, Ngô Minh Danh (H. Kralové), Trần Văn Phong (Most), Lê Thị Kim Lương (Litvínov), Nguyễn Thanh Trung, Mạnh Hùng (Jaroměř), Kim Chung (Náchod), Trần Minh Châu (Přelouč), Hà Tiến Dũng (Vrchlabí 3), Trần Hữu Thang (tišnov), Lưu Vinh Hùng (Brno), Ida Preferova (Hadenín), Trần Văn Anh (Přerov), Šubík (Otrokovice), Trần Thiên Hà, Dương Minh Chiến (Zlín), Kim Đăng, Văn Việt (Bratislava), Hà Đệ Chiến (Brezno), Lai Triên Miên, Đinh Trí Dân (Trnava), Sơn, Trần Quốc Anh, K. Tauer, Trần Văn Thọ (Đức), Trần Minh(Canada), Nguyễn Văn Lân (Bungari).

Ban biên tập Diễn Đàn xin chân thành cảm ơn tất cả các bạn. Mong rằng các bạn sẽ tiếp tục cộng tác và giúp đỡ chúng tôi.

TIN VIỆT NAM

MỞ RỘNG HỆ THỐNG ĐƯỜNG BĂNG SÂN BAY NỘI BÀI
 Bộ giao thông vận tải và bưu điện đang khẩn trương thi công công trình mở rộng hệ thống đường băng sân bay quốc tế Nội Bài (Hà Nội) với một tuyến đường băng mới song song với tuyến đường cũ, nâng cao năng lực hoạt động của sân bay quốc tế thủ đô.

Công trình gồm 3000 m đường băng và hệ thống thoát nước sân bay, có vốn đầu tư theo kế hoạch trong năm 1990 là 8,7 tỷ đồng và sẽ hoàn thành vào năm 1991.

(Báo Nhân Dân ngày 9.11.90)

LỐC VÀ MƯA ĐÁ GÂY THIẾT HẠI Ở TỈNH THANH HOÁ
 Chiều 5.11, một cơn lốc mạnh kèm theo mưa đá, sấm sét đi theo hướng đông-bắc tây-nam qua 22 xã thuộc ba huyện Quảng xương, Nông Cống, Đông Sơn (Thanh Hoá). Đường kính viên nước đá lớn nhất tới 15 - 20 cm. Lốc kéo dài 30 - 45 phút đã gây thiệt hại về nhà cửa, mùa màng ở các xã nói trên.

Theo số liệu bước đầu, có hai người chết, 36 người bị thương, đổ và hư hỏng gần một nghìn ngôi nhà, 48 phòng học, 17 phòng ở các trạm y tế xã và 17 gian nhà trẻ bị tốc mái; hàng nghìn ha lúa và hoa màu đập nát; ba cột điện gãy; bảy cột điện cao thế đường 10 KV bị đổ. Tỉnh Thanh Hoá đang thực hiện các biện pháp khắc phục hậu quả trấn lốc này.

(Báo Nhân Dân ngày 10.11.90)

THÀNH LẬP ỦY BAN HỢP TÁC KINH TẾ INDONESIA -VN

Theo tin từ Jakarta, một ủy ban thương mại và công nghiệp Indonesia đã thành lập ủy ban hợp tác kinh tế Indonesia - Việt nam để thúc đẩy quan hệ kinh tế, thương mại giữa hai nước.

Nhiệm vụ của Ủy ban là phát triển các mối quan hệ kinh tế và thương mại hai nước, giúp đỡ các nhà kinh doanh Indonesia về các thông tin kinh tế, thương mại và các dịch vụ tư vấn cần thiết trong việc tăng cường đầu tư và buôn bán với VN, tổ chức các cuộc hội thảo về quan hệ kinh tế, thương mại giữa hai nước.

(Báo Nhân Dân ngày 12.11.90)

CẤP THÊM TẠM GIẤY PHÉP ĐẦU TƯ

Trong tháng 10.1990, Ủy ban Nhà nước về hợp tác và đầu tư đã cấp giấy phép cho tám dự án với tổng số vốn đầu tư gần 98 triệu USD, trong đó vốn nước ngoài (kể cả vốn vay) 82,2 triệu USD, tổng vốn pháp định gần 20 triệu USD, gồm một dự án hợp đồng hợp tác kinh doanh, một dự án 100% vốn đầu tư nước ngoài và sáu dự án xí nghiệp liên doanh. Ngoài dự án nâng cấp và mở rộng mạng lưới viễn thông quốc tế hợp tác với Úc quy mô 87 triệu USD và dự án liên doanh khách sạn Phú thọ Enterprise quy mô 45 triệu USD, các dự án còn lại có quy mô nhỏ, tập trung vào ngành công nghiệp.

Cũng trong tháng 10, Ủy ban Nhà nước về hợp tác và đầu tư đã nhận hồ sơ xin cấp giấy phép 12 dự án khác, trong đó có ba dự án xí nghiệp liên doanh với LX.

(Báo Nhân Dân ngày 21.11.90)

HÃNG PADA GIÀNH QUYỀN BUÔN BÁN XE MÁY Ở VIỆT NAM

TTX VN đã đưa tin rằng hãng PT Pada của Indonesia đã quyết định lao vào một cuộc kinh doanh mạo hiểm: lắp ráp và buôn bán xe máy ở VN. Một ban hàng địa phương của Pada là một xí nghiệp ở thành phố Hồ Chí Minh, xí nghiệp này sẽ lắp ráp xe Honda, Suzuki và Hatsuda, các phụ tùng do Pada cung cấp.

(Far Eastern Economist Review 22.11)

GIÁ CẢ TRONG NƯỚC TỪ NGÀY 17 ĐẾN 20.11

Theo số liệu của Ủy ban vật giá Nhà nước:

	tại Hà Nội	tại tp HCM
vàng 98% Au (đ/chí)	317 000	306 000
dolar Mỹ (đ/dolar)	6 640	6 680
gạo tẻ (đ/kg)	1 450	1 550

(Báo Nhân Dân ngày 21.11.90)

THÔNG CÁO CHUNG VIỆT NAM - INDONESIA

... VN khẳng định mục tiêu quan trọng hàng đầu trong chính sách đối ngoại của VN là góp phần tạo điều kiện quốc tế và khu vực hòa bình thuận lợi cho sự nghiệp xây dựng đất nước...

... Các vị lãnh đạo VN đánh giá cao những thành tựu có ý nghĩa mà nhân dân Indonesia anh em đã đạt được dưới sự lãnh đạo của tổng thống Suharto...

... Hai bên cho rằng mối quan hệ chất chế độ đang phát triển trên cơ sở của lòng tôn trọng sâu sắc giữa hai dân tộc cũng có hoàn cảnh lịch sử giống nhau trong cuộc đấu tranh vì độc lập dân tộc cũng như vì nguyện vọng chung cho một Đông Nam Á hòa bình, ổn định và hợp tác...

... Với lòng mong muốn góp phần củng cố hòa bình, ổn định và hợp tác khu vực, các vị lãnh đạo VN nhắc lại lòng mong muốn của VN tham gia Hiệp ước hữu nghị và hợp tác ở Đông Nam Á của ASEAN ký năm 1976 và gia nhập ASEAN vào giai đoạn sau...

(Báo Nhân Dân ngày 22.11.90)

TIN TIẾP KHẮC

ĐIỂN ĐÀN CÔNG DÂN (OF) - ĐẢNG CHÍNH TRỊ ?

Trong những vấn đề liên quan đến sự phát triển sắp tới của OF và Công luận chống bạo lực (VPN) có câu hỏi liệu các tổ chức này có trở thành đảng chính trị hay không. Trong trường hợp có sự thay đổi như vậy sẽ có khoảng 17% số người Tiếp khắc trên 15 tuổi trở thành đảng viên OF hoặc VPN (theo điều tra của Viện điều tra dư luận xã hội đầu tháng 11). Nhận định về việc gia nhập không khác nhau giữa nam và nữ giới, giữa những người khác nhau về trình độ học vấn hay giữa những người ở các vùng khác nhau. Sự khác nhau rõ rệt nhất được xác định trong quan điểm giữa hai nước cộng hòa. 10% dân Cộng hòa Séc sẵn sàng vào OF như vào một đảng chính trị trong đó 3% tuyên bố dứt khoát. Ở vùng Slovakia có nhiều hơn: 16% sẵn sàng vào VPN và 18% có thể. Về khả năng không gia nhập có 35% người Slovak và 79% người vùng Séc và Morava.

(Suobodné Slovo 27-11)

MARIÁN ČALFA TRẢ LỜI PHÒNG VẤN

Trong cuộc phỏng vấn của báo Die Presse (Áo) ngày 27-11, thủ tướng Tiếp khắc M. Čalfa đã phát biểu rằng trong năm tới sẽ có khoảng 10% thất nghiệp. Ông cũng biểu lộ mối lo ngại về sự bất ổn định trong xã hội, về những sự tăng giá và bãi công. Theo Čalfa thì sự thi hành chính sách tự do hóa giá cả dẫn tới việc tăng giá dịch chuyển trong khoảng từ 15 đến 30% (những người bị quan cho rằng sẽ lên tới 50%). Tam thời chưa có những bất ổn định những nạn thất nghiệp sẽ có những hậu quả của nó.

Ông nói: "Chúng tôi đang chơi một trò chơi, cái mà chưa khi nào chúng tôi chơi, sai lầm là có thể, lối thoát không rõ ràng nhưng chúng tôi lại có một đầu cộng lớn: chúng tôi là làng giồng với những nước có nền kinh tế và chính trị ổn định. Và cả thế giới dân chủ theo dõi và ủng hộ sự phát triển của chúng tôi. Đó là tấm chân lũng tốt."

(*Svobodné Slovo* 22-11)

MARIÁN ČALFA ĐI THĂM ĐỨC

Thủ tướng chính phủ liên bang Tiệp Khắc đã đến Đức trong hai ngày làm việc. Tại Bonn ông đã hội đàm với thủ tướng Helmut Kohl ngày 29-11 về nhiều vấn đề mà trong đó chủ yếu là về hợp tác kinh tế. Sau đó Čalfa đã đi đến München để gặp gỡ với những đại diện của ngành công nghiệp Đức.

(*Lidové Noviny* 30-11)

NƯỚC ĐỨC: "CHÚNG TÔI ĐỀU CÓ NHIỀU TIỀN THỀ"

Ngày 30-11, Đức thông báo rằng chuyển cho Tiệp Khắc vay 1 tỷ Mac ít có khả năng xảy ra. "Đó là cái mà một mình nước Đức không thể kham nổi," người phát ngôn của chính phủ Đức Hans Klein nói trong buổi họp báo.

Klein nói rằng Tiệp Khắc và các nước dân chủ mới ở Đông Âu cần sự giúp đỡ ở cấp quốc tế chứ không phải chỉ từ phía Đức. Bonn nhắc lại điều này sau khi nhận được hàng loạt yêu cầu giúp đỡ từ phía Liên Xô và các nước Đông Âu, các nước tin rằng sự giàu có của nước Đức sẽ giúp họ vượt qua những khó khăn kinh tế của mình.

(*Mladá Fronta Dnes* 1-12)

BẦU CỬ CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG Ở TIỆP KHẮC

Cuộc bầu cử chính quyền địa phương tại nước Cộng hòa Séc và Cộng hòa Slovakia vừa được tiến hành vào các ngày 23 và 24-11. Kết quả bầu cử như sau:

Cộng hòa Séc:

- Có 73,5% số cử tri đi bầu.
- Diễn đàn công dân (OF) 31,7%, số ghế, Đảng cộng sản Séc và Morava (KSČM) 14,4%, Đảng nhân dân (ČSL) 12,1%, các ứng cử viên độc lập 27,7%, Đảng dân chủ xã hội (ČSSD) 1,6%, Phong trào dân chủ độc lập (HSD) 2,6%.

Cộng hòa Slovakia:

- Có 63,8% số cử tri đi bầu.
- Phong trào dân chủ thiên chúa giáo (HKD) 27,4%, Công luận chống bạo lực (VPN) 20,4%, Đảng cộng sản Slovakia (KSS) 13,6%, các ứng cử viên độc lập và không đảng phái 12,4%.

(*Mladá Fronta Dnes* 28-11 và *Svobodné Slovo* 27-11)

SỰ LẠC QUAN VÀ THÂN TRỌNG

Trong cuộc họp thứ sáu thường kỳ với ban lãnh đạo Diễn đàn công dân (OF), chủ tịch OF

Vaclav Klaus đã phát biểu về kết quả cuộc bầu cử vào chính quyền địa phương vừa rồi. Theo ông thì đó là cuộc bầu cử bằng "thăng lợi của lí trí trước cảm tính". Cuộc bầu cử này cũng không phải thuận tụy chính trị bởi vì nhân dân đã lựa chọn những người có khả năng nhất vào hội đồng thành phố chứ không phải là của một đảng nào cả. Do đó phiếu bầu được phân chia nhiều hơn là cuộc bầu cử vào quốc hội. Sự tham gia của dân chúng vào cuộc bầu cử này cao hơn các nước xung quanh đã chứng tỏ sự quan tâm ngày càng tăng của xã hội đối với chính trị.

Chủ tịch OF cũng phát biểu ý kiến về vấn đề công đoàn. Ông nói rằng trong 40 năm dưới quyền công sản, sự tham gia của công đoàn vào việc điều khiển xí nghiệp chỉ là hình thức. Trên thực tế công đoàn chỉ giới hạn hoạt động của mình trong những món quà Noel và kỷ niệm ngày Phụ nữ quốc tế. Mục đích của cải cách là để công đoàn tìm được cho đứng chỗ mình, đó là người đại diện và bảo vệ quyền lợi của các thành viên chứ không lãnh đạo cả hệ thống.

Về đạo luật giá cả vừa mới được thông qua, Vaclav Klaus nói rằng đạo luật này không phải là sự hãm lại cải cách kinh tế như một số người theo chủ nghĩa tự do cho rằng. Sự thay đổi giá cả chỉ là khả năng cuối cùng để đương đầu với tình hình đặc biệt hiện nay, ví dụ như với sự đe dọa của lạm phát. Mục đích của công cụ này không phải là việc sử dụng bằng mọi giá mà là phải tồn tại như vẫn tồn tại trong các nền kinh tế thị trường phát triển.

(*Lidové Noviny* 1-12)

CỬ BA NGƯỜI THÌ MỘT LÀ NHÀ KINH DOANH

Theo số liệu của Viện điều tra dự luận xã hội ở Tiệp Khắc trong hai năm tới 55% người không muốn tham gia vào việc kinh doanh cá thể, ngược lại gần một phần ba (32%) sẽ dựa chân vào con đường này. Đối với 41% trong số họ thì đó sẽ là công việc chính còn 49% coi đó sẽ chỉ là công việc phụ. Viện điều tra đã tham khảo ý kiến của 715 công dân Tiệp Khắc trên 15 tuổi. Khoảng một phần hai công dân cho rằng người nào muốn kinh doanh thì phải làm ngay từ bây giờ bởi vì trong kinh tế vẫn còn nhiều cái chưa rõ ràng, một phần tư thì nghĩ rằng tốt nhất là hãy đợi cho mọi việc phát triển và sẽ kinh doanh sau khi mọi cái đã rõ ràng.

(*Lidové Noviny* 28-11)

TIN THẾ GIỚI

BẦU CỬ TỔNG THỐNG BA LAN

Cuộc bầu cử tổng thống vừa diễn ra ở Ba lan ngày chủ nhật 25-11. Trong số 27,5 triệu cử tri có 16,7 triệu người đi bầu (60,7%). Kết quả bầu cử như sau: Lech Wałęsa 39,96%, Stanislaw Tymlinski 23,1%, Tadeusz Mazowiecki 18,08%, Włodzimierz Cimoszewicz 9,2%, Roman Bartoszcze 7,15% và Leszek Mószyński 2,5% số phiếu. Vì

